

Martin Kaščák

Zasadnutie vedúcich kurzov MEPA pre kriminálnu políciu – o krok bližšie k získavaniu kvalifikácie neformálnym vzdelávaním

V dňoch 1. - 3. 9. 2020 sa uskutočnilo na pôde Bezpečnostnej Akadémie (SIAK) vo Viedni zasadnutie vedúcich kurzov Stredoeurópskej policajnej akadémie (MEPA) pre kriminálnu políciu za účelom prípravy programu 29. Hlavného kurzu MEPA 2021, ktorý umožňuje príslušníkom policajných zborov z členských krajín MEPA (SK, CZ, HU, AT, SI, CH a DE) multilaterálnu výmenu poznatkov a praktických skúseností medzi policajnými odborníkmi, a to predovšetkým v nemeckom jazyku.

Prezenčne sa zasadnutia zúčastnili - riaditeľka zahraničného odboru Akadémie Policajného zboru v Bratislave (A PZ), pani pplk. Mgr. Ingrid Weissová, mjr. Mgr. Jakub Gajdoš z extrémistického skriningového centra protiteroristickej centrály NAKA Prezídia Policajného zboru (NAKA P PZ), ktorý sa rozhodol ukončiť svoju činnosť vedúceho kurzov MEPA pre kriminálnu políciu ku dňu 31. 12. 2020, a jeho pravdepodobná nástupkyňa v tejto pozícii, pani pplk. Mgr. Stella Abaffy, z oddelenia operatívnej ochrany letísk protidrogovej centrály NAKA P PZ. S ohľadom na šírenie vírusu COVID-19 sa maďarské účastníčky a mjr. Mgr. Martin Kaščák zo zahraničného odboru A PZ zúčastnili zasadnutia prostredníctvom videokonferencie. Švajčiarski kolegovia neboli priamo pripojení ku videokonferencii, ale priebežne komunikovali jednotlivé body s predsedajúcim konferencie.

Vedúci kurzov MEPA pre kriminálnu políciu, členovia centrálného koordinačného výboru MEPA a národní koordinátori zo siedmich krajín MEPA pripravili kurz tak, aby reflektoval na aktuálnu bezpečnostnú situáciu, na najnovší vývoj v oblasti odhaľovania aktivít kriminálnych skupín a na najlepšiu prax vyplývajúcu zo skúseností polície v rámci jednotlivých krajín MEPA.

Osobitne dôležitou úlohou bolo určenie tém pre spoločnú prácu účastníkov 29. Hlavného kurzu MEPA 2021. Spoločná práca sa vypracováva vo viacerých pracovných skupinách zložených z účastníkov z rôznych krajín poväčšine v čase osobného voľna. Témou samostatnej práce účastníkov kurzu bude riešenie konkrétneho prípadu z oblasti hospodárskej kriminality. Jedným z dvoch moderátorov samostatnej práce bude už po druhýkrát mjr. Mgr. Jakub Gajdoš, ktorý viacero rokov pracoval v tejto oblasti. Do roku 2018 boli moderátormi spoločnej práce odborníci z krajín, v ktorých je nemčina materinským jazykom. Slovenská republika zabezpečuje v posledných rokoch už po tretí raz odborníkov, ktorí ovládajú nemecký jazyk na takej odbornej úrovni, aby mohli usmerňovať prácu v mnohonárodných skupinách. Výsledkom práce každej takejto skupiny je pomerne rozsiahla - všetky štáty zahrňujúca – časť, ktorá odpovedá na jednu z troch nosných otázok spoločnej práce. Jednotlivé časti účastníci na záver upravujú do konzistentného celku, ktorý je odovzdaný pred ukončením kurzu na posúdenie odborníkom z jednotlivých členských krajín. Pred ukončením kurzu účastníci prezentujú výsledky spoločnej práce.

Získavanie kvalifikácie neformálnym vzdelávaním

Ako sme už informovali v predchádzajúcich vydaniach tohto časopisu,¹ Stredoeurópska policajná akadémia sa pripravuje na certifikáciu Hlavného kurzu MEPA,

¹ Okrajovo v č. 4/2018; vo väčšom rozsahu v č. 1/2019.

ktorým sa získava kvalifikácia v zmysle Európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie (EKR).² Členské štáty EÚ upravujú svoje postupy na získanie kvalifikácie do národných kvalifikačných rámcov (NKR),³ ktoré sa v procese *referenčného konania* začlenia do EKR. Systém kreditov ECVET⁴ ponúka technický rámec pre transparentné a porovnateľné zhodnotenie výsledkov konkrétneho neformálneho vzdelávania, ktoré sa rozčlení do prehľadných jednotiek (*jednotky vzdelávacích výstupov*) ako súčastí kvalifikácie NKR/EKR.

Dňa 11. 02. 2020 sa vo Viedni uskutočnil workshop k príprave certifikácie Hlavného kurzu, ktorého sa zúčastnili členovia Centrálného koordinačného výboru MEPA a členovia národných styčných pracovísk MEPA. Za Slovenskú republiku sa workshopu zúčastnila riaditeľka zahraničného odboru A PZ, pani pplk. Mgr. Ingrid Weissová, a národný koordinátor MEPA, pán mjr. Mgr. Martin Kaščák. V priebehu workshopu sa prediskutovala profilácia novej kvalifikácie, metódy jej dosiahnutia, podmienky pre lektorov, podmienky pre účastníkov kurzu a podobne. Slovenská delegácia upozornila na nutnosť zohľadnenia prirodzených rozdielov medzi krajinami s nemčinou ako materinským jazykom a ostatnými krajinami. Na tomto stretnutí neboli prediskutované všetky aspekty certifikácie, preto bolo dohodnuté ďalšie stretnutie, ktoré sa však kvôli opatreniam na zamedzenie šírenia vírusu COVID-19 už neuskutočnilo. Členovia Centrálného koordinačného výboru MEPA vypracovali prvý návrh ***Smernice pre získanie kvalifikácie: Kurz-MEPA – prevencia a boj s cezhraničnou kriminalitou***, ktorá bude prijatá ako uznesenie Bezpečnostnej Akadémie rakúskeho ministerstva vnútra. V súčasnosti prebieha pripomienkové konanie predmetnej smernice národnými styčnými pracoviskami MEPA, ktoré bude ukončené 30. 10. 2020. Po vyhodnotení pripomienok začne schvaľovací proces pre rakúsky NKR a následne pre EKR, čím bude táto kvalifikácia prístupná pre uznanie vo všetkých členských krajinách EÚ. Ak všetko prebehne úspešne, tak prvý certifikovaný kurz MEPA, podľa Európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie (EKR), sa uskutoční v roku 2022. Niektoré čiastkové postupy získavania novej kvalifikácie budú odskúšané už počas 29. Hlavného kurzu MEPA 2021.

Smernica pre získanie kvalifikácie: Kurz-MEPA – prevencia a boj s cezhraničnou kriminalitou obsahuje celý proces získania kvalifikácie: popis kvalifikácie, podmienky pre jednotlivých aktérov procesu získavania kvalifikácie, priebeh skúšok, ale predovšetkým *jednotky vzdelávacích výstupov*. Certifikát o získaní kvalifikácie bude potvrdzovať vzdelávacie výstupy v štyroch okruhoch kompetencií: odborný, právny, komunikačný a interkultúrny, ako aj získanie istého počtu ECVET kreditov. Absolventi kurzu, ktorí by neuspeli ani v opakovanej skúške, dostanú len potvrdenie o účasti.

Možnosť získať kvalifikáciu, ***Kurz-MEPA – prevencia a boj s cezhraničnou kriminalitou***, by zvýšila nielen akceptáciu predmetného ďalšieho vzdelávania nadriadenými a atraktivitu pre potenciálnych účastníkov, ale aj jeho kredibilitu na medzinárodnej úrovni. Avšak celý tento proces v sebe skrýva ešte niekoľko nevyriešených otázok. V súčasnosti sa podklady pre certifikáciu nachádzajú v pripomienkovom konaní. Vo veci spoločného jazyka sa zmena nenavrhuje, čiže certifikovaný kurz bude prebiehať v nemeckom jazyku, preto by sme radi informovali čitateľov o súčasných úvahách v tejto súvislosti. Členské krajiny MEPA

² Pre podrobnejšie informácie pozri Národné koordinačné miesto pre EKR: [online] dostupné na: <https://siov.sk/medzinarodna-spolupraca/europske-iniciativy/narodne-koordinacne-miesto-pre-ekr/> [cit. 02.09.2020].

³ Pre SR platí Slovenský kvalifikačný rámec (SKKR). Pre podrobnejšie informácie pozri *Príručku pre tvorcov kvalifikácií* [online]. Dostupné na: <https://siov.sk/wp-content/uploads/2020/06/Prirucka-pre-tvorcov-kvalifikacii.pdf> [cit. 02.09.2020].

⁴ *European credit system for vocational education and training* - Európsky systém kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu. Pre podrobnejšie informácie pozri rovnaký zdroj informácií ako u EKR.

majú buď významný podiel nemecky hovoriaceho obyvateľstva alebo tradičnú blízkosť k nemecky hovoriacim krajinám, vďaka ktorej je u nich pomerne veľký záujem o štúdium nemeckého jazyka. V čase vstupu Slovenskej republiky do MEPA v roku 1993 bol aj u nás nemecký jazyk vysoko zastúpený, ale odvtedy záujem oň klesá. Významným míľnikom tohto procesu bol rok 2011 kedy vláda Slovenskej republiky (SR) rozhodla o angličtine ako o jedinom povinnom cudzom jazyku na základných školách. „Zmena zrejme ovplyvnila aj výber jazyka na ďalších stupňoch štúdia. Podiel študentov stredných odborných škôl, ktorí študovali nemčinu, klesol po zavedení povinnej angličtiny na polovicu. Z 59,4 % v roku 2010 na 29,3 % v roku 2018.“⁵ Dôsledky predmetného rozhodnutia pocítila aj Akadémia Policajného zboru v Bratislave, keď si v roku 2018 ani jeden študent nezvolil nemecký jazyk a naďalej klesá počet príslušníkov Policajného zboru ovládajúcich nemecký jazyk na dostatočnej úrovni.⁶ Podobný vývoj zaznamenáva aj Česká republika, Slovinsko i Maďarsko, teda vo všetkých členských krajinách, v ktorých nie je nemčina materinským jazykom. Na pracovnom trhu je nedostatok pracovných síl, ktoré by ovládali nemecký jazyk pričom v Slovenskej republike je vysoký podiel nemeckých investorov. To bol pravdepodobne jeden z dôvodov prečo vláda zrevidovala svoje rozhodnutie a od roku 2019 opäť umožnila základným školám ponúkať aj iný cudzí jazyk ako povinný predmet. Otázne, samozrejme, ostáva, či na to základné školy po ôsmich rokoch povinnej výučby najžiadanejšieho jazyka vôbec zareagujú.

Policajný zbor potrebuje jazykovú pestrosť; s Rakúskom máme spoločnú štátnu hranicu a s ostatným štátmi, v ktorých je nemčina materinským jazykom potrebujeme úzko spolupracovať, a to nie len v rámci MEPA. Preto jedným z dlhodobých zámerov zahraničného odboru Akadémie Policajného zboru v Bratislave je zastaviť pokles nemecky hovoriacich príslušníkov Policajného zboru. Jedným z nástrojov na jeho dosiahnutie je **Kurz nemeckej odbornej policajnej terminológie pre účastníkov vzdelávacích aktivít MEPA**,⁷ ktorý organizuje zahraničný odbor v spolupráci s Katedrou jazykov Akadémie Policajného zboru v Bratislave. Kurz je organizovaný dvakrát ročne pre tú istú skupinu príslušníkov Policajného zboru v trvaní minimálne jedného týždňa na vstupnej jazykovej úrovni minimálne A2. Medzi oboma týždňovými prezenčnými formami štúdia bude priestor niekoľkých mesiacov pre účastníkov kurzu, aby na základe poskytnutých učebných materiálov a ďalších podkladov zvýšili svoju jazykovú úroveň na B1.⁸ Táto úroveň je podmienkou pre účasť na kurze MEPA v novom formáte. Spolu so zvýšením informovanosti v Policajnom zbore o aktivitách MEPA predpokladáme postupné zvyšovanie počtu príslušníkov Policajného zboru ovládajúcich nemecký jazyk. Kurz MEPA od roku 2022 bude ponúkať zvýšenie kvalifikácie, preto **bude otvorený pre opätovnú účasť všetkých doterajších absolventov Hlavného kurzu MEPA.** Ich prípadný záujem by mohol pokryť kontingent na počet účastníkov pridelený Slovensku v najbližších rokoch, kým by nenastala zmena tendencie v záujme o nemčinu ako cudzieho jazyka. Samozrejme takáto tendencia nemusí vôbec nastať, a to s ohľadom na dominantné postavenie anglického jazyka vo svetovom meradle, v ktorom sa chcú presadiť aj nemecky hovoriace krajiny. Samotní Nemci si preto prirodzene volia ako prvý cudzí jazyk práve angličtinu. Avšak v súvislosti s odchodom Veľkej Británie z EÚ by mohol vzniknúť tlak

⁵ Internetové vydanie časopisu Trend [online]. Dostupné na: <https://www.trend.sk/spravy/nepovinna-anglictina-firmy-odmietaju-lubyovej-zmenu-vyucbe-cudzich-jazykov> [cit. 25.4. 2019].

⁶ Dostatočnou úrovňou rozumieme minimálne B1 podľa CEF. Pre podrobnejšie informácie pozri Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, ŠPÚ, 2. vydanie [online]. Dostupné na: https://www.statpedu.sk/files/sk/publikacna-cinnost/publikacie/serr_tlac-indd.pdf [cit. 02.09.2020].

⁷ Pre podrobnejšie informácie pozri Pokyn rektorky Akadémie Policajného zboru v Bratislave z 1. júna 2020 o zásadách a kritériách preverovania jazykových znalostí na účely kurzu nemeckej odbornej policajnej terminológie pre účastníkov vzdelávacích aktivít MEPA.

⁸ Nasledujúci kurz sa uskutoční v dňoch 7. – 11. 12. 2020 a 21. – 25. 6. 2021 na Akadémii PZ v Bratislave. Záujemcovia sa môžu prihlásiť na dole uvedenej e-mailovej adrese.

na nahradenie angličtiny ako rokovacieho jazyka. Krajiny, v ktorých sa hovorí po nemecky sa budú snažiť presadiť nemčinu s argumentom, že ide o najpočetnejšiu jazykovú skupinu v Európe. Ďalší vývoj nedokážeme s istotou predpovedať, každopádne v oblasti strednej Európy, nemecký jazyk svoj význam nestratí.

*mjr. Mgr. Martin Kaščák
Oddelenie ďalšej medzinárodnej policajnej
spolupráce
Zahraničný odbor
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
e-mail: martin.kascak@minv.sk*